

جای مهر

«بسمه تعالی»

اداره آموزش و پرورش منطقه ۴ تهران

دبیرستان نمونه دولتی ابوعلی سینا متوسطه دوم

نام و نام خانوادگی:

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۷

رشته: ریاضی

پایه: یازدهم

امتحان: فارسی ۲

کلاس:

مدت زمان: ۷۵ دقیقه

تعداد صفحات: ۵

نام دبیر: عبدالحمید رزاقی

شماره صندلی:

ردیف	سؤال (تعداد صفحات ۵)	بارم
* توجه: دانش آموزان عزیز سلام - لطفاً جواب پرسش‌ها را با خودکار آبی در برگ پاسخ‌نامه بنویسید.		
قلمرو زبانی (۷ نمره)		
	معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.	
۱	ابلیس پُر <u>تلبیس</u> یک باری گرد او طواف می‌کرد.	۰/۲۵
۲	فلک باخت از <u>سهم</u> آن جنگ رنگ.	۰/۲۵
۳	و آلا طاعنان مجال <u>وقیعت</u> یابند.	۰/۲۵
۴	مادرم <u>شما</u> <u>اتم</u> می‌کرد.	۰/۲۵
۵	صحيح يا غلط بودن جمله « در گروه کلمه‌ها زیر <u>یک</u> غلط املائی دیده می‌شود» مشخص کنید. ص ☐ غ ☐	۰/۲۵
۶	سَدّ خار و خاره - خدمت‌گزار صدیق - تعزیه و مرثیه - قانون‌گذار سیاست‌گذار - موسم حج‌گزاری لغت صحیح داخل کمان را انتخاب کنید: زهم رد نمودند هفتاد (حرب - هرب)	۰/۲۵
۷	در متن زیر <u>یک</u> <u>غلط</u> املائی وجود دارد. صحیح آن را در برگ پاسخ‌نامه بنویسید. « چون ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگذارند و به معونت و مظاهرت ایشان از دست صیّاد بجستم، مرا نیز از عهده لوازم ریاست بیرون باید آمد.»	۰/۲۵
۸	در میان گروه کلمه‌های زیر <u>چهار</u> <u>غلط</u> املائی وجود دارد. درست آن‌ها را در پاسخ‌نامه بنویسید. مهد و مهمل - شائبه و گمان - ذها و هوش - هزاهز و غریو - چاره‌گری و مصلحت‌اندیشی - مذلت و خواری - غو و غریو - الحاح و اسرار - یقور و ستبر - ثواب و درست - هول و هراس - ورطه و مهلکه	۱
۹	در کدام گزینه غلط املائی دیده می‌شود؟ ۱- مات و مبهوت، رأفت و شفقت، رشحه و قطره ۲- قوت و غذا، مسحور و مفتون، نهیب و هیبت ۳- ضیعت و زمین، فارغ و آسوده، حمیت و غیرت ۴- صباحت و زیبایی، مرحم و دارو، فایق و برگزیده	۰/۲۵
۱۰	نوع واژه کدام یک از گزینه‌های زیر با دیگر گزینه‌ها مطابقت <u>ندارد</u> ؟ ۱- گرفتار ۲- رفتار ۳- کردار ۴- گفتار	۰/۲۵
۱۱	رابطه معنایی کلمات زیر را بنویسید. الف) ماه و ستاره ب) سال و ماه	۰/۱۵

۰/۱۵	<p>نقش دستوری واژه‌ها مشخص شده را بنویسید.</p> <p>ای <u>کعبه</u> به داغ ماتمت نیلی پوش وز تشنگیات، فُرات در <u>جوش و خروش</u></p>	۱۲												
۰/۱۵	<p>جدول زیر را کامل کنید.</p> <table border="1" data-bbox="379 331 1177 454"> <tr> <td>صفت فاعلی</td> <td>صفت لیاقت</td> <td>فعل</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>داشت می‌نوشت</td> </tr> </table>	صفت فاعلی	صفت لیاقت	فعل			داشت می‌نوشت	۱۳						
صفت فاعلی	صفت لیاقت	فعل												
		داشت می‌نوشت												
۰/۱۵	<p>درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) فعل «نتواند» در جمله‌ی «روح را خاک <u>نتواند</u> مبدل به غبارش سازد.» مضارع اخباری است.</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p> <p>ب) در عبارت «در داستان‌های حماسی ایران، چهره انقلابی کاوه، بی‌نظیر است و پیش‌بند چرمین او که بر نیزه کرد و مردم را به اتحاد فراخواند، درفش‌ی بود انقلابی» <u>۴ ترکیب وصفی</u> و <u>۳ ترکیب اضافی</u> وجود دارد.</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p>	۱۴												
۰/۷۵	<p>برای نقش‌های «م - م» ستون (۱) گزینه‌های درست را در ستون (۲) بیابید. (دو مورد در ستون (۲) اضافی است).</p> <table border="1" data-bbox="311 1037 1248 1384"> <thead> <tr> <th>ستون (۱)</th> <th>ستون (۲)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) پرورده عشق شد سرشتم</td> <td>۱- مسند</td> </tr> <tr> <td>ب) آزاد کن از بلای عشقم</td> <td>۲- فعل</td> </tr> <tr> <td>ج) دریاب که مبتلای عشقم</td> <td>۳- مضاف‌الیه</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- متمم</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۵- مفعول</td> </tr> </tbody> </table>	ستون (۱)	ستون (۲)	الف) پرورده عشق شد سرشتم	۱- مسند	ب) آزاد کن از بلای عشقم	۲- فعل	ج) دریاب که مبتلای عشقم	۳- مضاف‌الیه		۴- متمم		۵- مفعول	۱۵
ستون (۱)	ستون (۲)													
الف) پرورده عشق شد سرشتم	۱- مسند													
ب) آزاد کن از بلای عشقم	۲- فعل													
ج) دریاب که مبتلای عشقم	۳- مضاف‌الیه													
	۴- متمم													
	۵- مفعول													
۰/۲۵	<p>از میان واژگان زیر واژه، از فهرست واژگان حذف شده‌اند و واژه، با از دست دادن معنای پیشین، معنای جدید پذیرفته‌اند و واژه، هم معنای قدیم را حفظ کرده‌اند و هم معنای جدید گرفته‌اند.</p> <p>شوخ - سوگند - سپر - سوفار - یخچال - خوالیگر - کثیف - رکاب - گریه - دستار - موزه - گرز - زین - فتراک - گوش - باره</p> <p>(۱) چهار - چهار - شش (۲) چهار - پنج - چهار</p> <p>(۳) پنج - پنج - سه (۴) پنج - پنج - شش</p>	۱۶												
۰/۲۵	<p>در عبارت زیر به ترتیب چند «<u>ترکیب وصفی و اضافی</u>» وجود دارد؟</p> <p>«وقتی پرتو لرزان مشعل بر چهره پیرمرد افتاد، همه دیدند که ابروان سفید و پرپشتش نیمی از دیدگان او را پوشانده است، و نگاهش نافذ و گیرا بود.»</p> <p>۱- سه - شش ۲- سه - پنج ۳- چهار - شش ۴- پنج - پنج</p>	۱۷												

۰/۵	جمله زیر را با واژگان مناسب کامل کنید. امروزه فعل مجهول به کمک مصدر «شدن» ساخته می‌شود اما در گذشته، با فعل‌های دیگری، مانند: «.....» و «.....» نیز ساخته می‌شد.	۱۸
قلمرو ادبی (۵نمره)		
۰/۵	گزینه‌های زیر را با واژگان مناسب کامل کنید. الف) مفهوم کنایی «گرازان به تگ ایستاد»، می‌باشد. ب) در بیت «بر آن گرزۀ گاو سر دست بُرد / بزد بر سرش ترگ بشکست خُرد» زمینه «.....» حماسه دیده می‌شود.	۱۹
۰/۲۵	در بیت زیر «درفش کاویان» در کدام مفهوم نمادین به کار رفته است؟ «تو یک ساعت، چو افریدون به میدان باش، تا زان پس / به هر جانب که روی آری <u>درفش کاویان</u> بینی»	۲۰
۰/۲۵	در بیت زیر <u>استعاره</u> را بیابید. «میان موج می‌رقصید در آب / به رقص مرگ اخترهای انبوه»	۲۱
۰/۵	در شعر: «از شعله به خاطر روشنایی‌اش سپاسگزاری کن، اما چراغدان را هم از یاد مبر» «شعله» و «چراغدان» نماد چه کسانی هستند؟	۲۲
۰/۲۵	آرایهٔ مقابل کدام گزینه <u>نادرست</u> است؟ (۱) دو برادری مثل علم یزید می‌مانید. دراز دراز می‌خواهید بروید آسمان شوربا بیاورید. (کنایه) (۲) بچه‌ها می‌خندیدند، من به رگ غیرتم برمی‌حورد. (استعاره) (۳) پدرم دربادل بود. در لاتی کار شاهان را می‌کرد. (پارادکس) (۴) یکی از این مهمانان پیرزنی کازرونی بود که کارش نوحه‌سرایی برای زنان بود. (تلمیح)	۲۳
۰/۲۵	در بیت: «چه جانانه چرخ جنون می‌زند / دف عشق بادست خون می‌زنند» «مشبه‌به» را مشخص کنید.	۲۴
۰/۲۵	آرایه‌های بیت: «رسم بدعهدی ایام چو دید ابر بهار / گریه‌اش بر سمن و سنبل و نسرین آمد» در کدام گزینه درست آمده است؟ (۱) استعاره، ایهام، مراعات نظیر، تشخیص (۲) حس‌آمیزی، تشخیص، مراعات نظیر، کنایه (۳) استعاره، تشخیص، حسن تعلیل، مراعات نظیر (۴) ایهام، تشخیص، کنایه، حسن تعلیل	۲۵
۰/۲۵	قالب شعر در « <u>امواج سند</u> » را بنویسید.	۲۶
۰/۵	در عبارت زیر « <u>مجاز</u> » را بیابید و مفهوم آن را بنویسید. «زری که سلطان محمود به غزوه از بتخانه‌ها به شمشیر بیاورده باشد و بتان شکسته و پاره کرده» ...	۲۷

۰/۵	ایبات زیر را کامل کنید. الف) رود ذره‌ای گر ز خاکت به باد ب)	۲۸
۰/۵	آن که در دستش کلید شهر پر آینه دارد	۰/۵
۰/۵	صاحبان آثار زیر را نام ببرید. الف) روضه خلد: ب) حمله حیدی:	۲۹
۰/۵	ج) شلوارهای وصله‌دار: د) روزها:	۰/۵
قلمرو فکری (۸نمره)		
۰/۲۵	بیت زیر بیانگر چه دیدگاهی است؟ کدام دانه فرورفت در زمین که نرست چرا به دانه انسانیت این گمان باشد	۳۰
۰/۵	در عبارت: « چون کار دل به این کمال رسید، گوهری بود در خزانه غیب که آن را از نظر خازنان پنهان داشته و فرمود که آن را هیچ خزانه لایق نیست، الا حضرت ما، یا دل آدم» الف) مقصود از « گوهر» چیست؟ ب) « خازنان» چه کسانی هستند؟	۳۱
۰/۲۵	شاعر در بیت زیر، چه صحنه‌ای از نبرد را وصف میکند؟ (درس « در امواج سند ») « ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت / دو چندان می‌شکفت و برگ می‌کرد»	۳۲
۰/۲۵	سروده زیر در ستایش چه کسانی است؟ از چنبر نفس، رسته بودند آن‌ها / بت‌ها همه را شکسته بودند آن‌ها پرواز شدند و پرگشودند به عرش / هر چند که دست بسته بودند آن‌ها	۳۳
۰/۲۵	در کدام بیت شاعر مفهوم متفاوتی از « پرنده» ساخته است؟ ۱) پرنده‌ای که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام ۲) پرندگان مهاجر ز شهر ما رفتند / دریغ و درد ندانم که تا کجا رفتند ۳) کجایید ای سبک روحان عاشق / پرنده تر ز مرغان هوایی ۴) به سوی قلّه انتهای بیداری / پرنده‌ای که به خون پر کشیده می‌آید	۳۴
۰/۲۵	بیت « یکی محضر اکنون ببايد نوشت / که جز تخم نیکی سپهد نکشت» از زبان کدام شخصیت شاهنامه است؟ ۱) ضحاک / ۲) کاوه / ۳) فریدون / ۴) فرزند کاوه	۳۵
۰/۵	بیتی از « حافظ» بنویسید که با سروده زیر از « گوته» مناسبت داشته باشد؟ « مگر نه راهنمای ما هر شامگاهان با صدای دلکش، بیتی چند از غزل‌های شورانگیز تو را می‌خواند تا اختران آسمان را بیدار کند و رهنان کوه و دشت را بترساند؟ »	۳۶
۰/۲۵	در بیت «هنر خوار شد جادویی ارجمند نهان راستی آشکارا گزند» شرایط چه نوع اجتماعی توصیف شده است؟	۳۷

۰/۲۵	این بخش از سروده گوته، بیانگر چه دیدگاهی است؟ « و تو شکر خدا کن، به هنگام رنج و شکر او کن به وقت رستن از رنج»	۳۸
۰/۵	درست یا نادرست بودن هر یک از عبارتهای زیر رامشخص کنید. الف) در داستان « کبوتر طوق دار» زاغ نماد انسان جستجوگری است که به دنبال کسب تجربه است. درست ☐ نادرست ☐ ب) در عبارت: « از آسمان تاج بارد اما بر سر آن کس که سر فرود آرد.» توصیه به « صبر و شکیبایی» می کند. درست ☐ نادرست ☐	۳۹
۰/۲۵	با توجه به عبارت: « بونصر را بگوی که امروز دُرستم و در این دو سه روز، بار داده آید.» « بار داده آید» به چه معنایی است؟	۴۰
۰/۵	در سروده « اگر فکر و حواسم این جهانی است، بهره ای والاتر از بهر من نیست» مقصود «گوته» چیست؟	۴۱
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	مفهوم هر یک از گزینه های زیر را بنویسید. (حداکثر در نصف خط) الف) سراچه ذهنم آماس می کرد. ب) چو نمود رخ شاهد آرزو به هم حمله کردند باز از دو سو پ) بز زخم، این مرهم عاشق است که بی زخم مردن، غم عاشق است ت) مرا نیز از عهده لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب سیادت را به ادا رسانید.	۴۲
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان امروز بنویسید. الف) خروشید و بر جست لرزان ز جای بدید و بسپرد محضر به پای ب) هر روز خنیده نام تر گشت در شیفنگی تمام تر گشت پ) در وی شکاری بسیار و اختلاف صیادان متواتر ت) آن یکی ممد حیات است، این یکی مفرح ذات؛	۴۳

پیروزی و بهروزی بهره شما باد.

«بسمه تعالی»

اداره آموزش و پرورش منطقه ۴ تهران

دبیرستان نمونه دولتی ابوعلی سینا متوسطه دوم

نام و نام خانوادگی:

جای مهر

کلاس:

امتحان: فارسی ۲

پایه: یازدهم

رشته: ریاضی

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۷

شماره صندلی:

نام دبیر: عبدالحمید رزاقی

تعداد صفحات: ۳

مدت زمان: ۷۵ دقیقه

دبیرستان نمونه دولتی

بارم	پاسخ نامه	ردیف
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۰-۱۲۵	تلبیس: (روح و نیرنگ سازی)	۱
۰-۱۲۵	سهام: ترس	۲
۰-۱۲۵	وقیعت: سرزنش، بدگویی	۳
۰-۱۲۵	شماقت: سرکوفت، سرزنش، ملامت	۴
۰-۱۲۵	ص ☐ غ ☒ (غلط ادلایی در گروه کلمه وجود ندارد.)	۵
۰-۱۲۵	حرب	۶
۰-۱۲۵	بگزار دند	۷
۱	۱- محمل ۲- اصرار ۳- یغور ۴- صواب	۸
۰-۱۲۵	گزینه ← ۴ (مرهم)	۹
۰-۱۲۵	گزینه ← ۱ (گرفتار) * توجه: واژه گرفتار صفت است و دیگر گزینه ها اسم.	۱۰
۰-۱۵	الف) ماه و ستاره ← تناسب ب) سال و ماه ← نضمن	۱۱
۰-۱۵	کعبه ← زمار جوش و خروش ← مسند	۱۲
۰-۱۵	صفت فاعلی ← نویسنده صفت لیاقت ← نوشتنی	۱۳
۰-۱۵	الف) درست ☒ نادرست ☐ ب) درست ☒ نادرست ☐	۱۴
۰-۱۲۵	الف) ۳ (مضاف الیه) ب) ۵ (مفعول) ج) ۲ (فعل)	۱۵
۰-۱۲۵	گزینه ← ۳ (پنج، پنج، سه) * توضیح ← صفر ۴	۱۶
۰-۱۲۵	گزینه ← ۲ (سه، پنج) * توضیح ← صفر ۴	۱۷
۰-۱۵	« گشتن » و « آمدن »	۱۸

قلمرو ادبی (۵نمره)	
۱۹	الف) شادمان و باناز شروع به (دویدن کرد) ب) قهرمانی
۲۰	پیروزی
۲۱	رقص آخر و مرگ ← استعاره (تشخیص)
۲۲	شعله نماد: انسان هایی که مستقیم به دیگران کمک می کنند. چراغدان نماد: انسان هایی که زمینه ساز موفقیت هستند و به چشم نمی آیند.
۲۳	گزینه ← ۴ * توضیح ← صفحه ۴
۲۴	مشبه به ← (ف)
۲۵	گزینه ← ۳ (استعاره، تشخیص، حسن تعلیل، مراعات نظیر) * توضیح: صفحه ۴
۲۶	چهارم پاره (یا دویتی های پیوسته)
۲۷	مجاز ← شمشیر مفهوم ← جنگ
۲۸	الف) به خون من آن درّه آغشته باد ب) ناگهان فصل بزرگ تیگرگی را می کشاید
۲۹	الف) روضه خلد: مجد خوافی ب) حمله حیدری: بازل مشتمدی ج) شلوارهای وصله دار: رسول پرویزی د) روزها: دکتر حجر علی اسلوی ندرشن
قلمرو فکری: (۸نمره)	
۳۰	قطعی بودن معاد
۳۱	الف) محبت، عشق ب) فرشتگان
۳۲	زیاد بودن سپاه مغول
۳۳	شهادی خواص
۳۴	گزینه ← ۱ * توضیح ۳۴ (ر صفحه ۴)

۰۱۲۵	گزینه ← ۱ (ضیاع)	۳۵
۰۱۵	در این شب سپاهم گم گشت راه مقصود / از گوشه‌های بیرون آبی کوکب هدایت	۳۶
۰۱۲۵	واژگونی ارزش با	۳۷
۰۱۲۵	راضی به رضای خداوند بودن در هر موقعیت	۳۸
۰۱۵	الف) درست ☒ نادرست ☐ (ب) درست ☐ نادرست ☒	۳۹
۰۱۲۵	اجازه ملاقات داده می‌شود.	۴۰
۰۱۵	دوری کردن از تعلقات دنیایی / ولایی روح	۴۱
۰۱۵	الف) مفهوم: گنجایش مغرم زیاد می‌شود.	۴۲
۰۱۵	ب) مفهوم: به هدف خود نرسید و ادامه مبارزه.	
۰۱۵	پ) مفهوم: بلاجوی عاشق ، تحمل رنج عشق.	
۰۱۵	ت) مفهوم: وظایف سردی در پیش بود خود را انجام داد.	
۰۱۵	الف) معنی: فریاد کشید و در حالی که از خشم می‌لرزید، از جابجخت و استهزا نام را پاره کرد و زیر پا نهاد.	۴۳
۰۱۵	ب) معنی: هر روز آواز عشق مجنون بیشتر می‌شود و او عاشق تر از قبل می‌شود.	
۰۱۵	پ) معنی: در آن جا صید و شکار فراوانی وجود داشت و شکارچیان بی دریغ درخت را کوه بودند.	
۰۱۵	ت) معنی: اولی یا دیگر زندگی و دومی موجب شادی مرثت و نهاد ماریک.	
۲۰	پسروزی و بهروزی بهره‌شما باد.	

* توضیح پریش ۱۶ ← واژگان حذف شده (۵) ← سوار، خوابگر، دستار، فترک، باره ← واژگانی که معنی جدید گرفته اند (۵) ← شوخ، سوگند، یخیال، کتیف، موزه ← واژگانی که با معنی معنای قدیم معنی جدید گرفته اند ← سپر، رکاب، زین (۳) ← در همین واژه‌های ← گریه، گرز، گوش با معنای قدیم به حیث خود ادامه داده اند

* توضیح پریش ۱۷ ← ترکیب‌های وصفی: پرتو لوزان، ابرو سفید، ابروان پر پشت (۳) ← ترکیب‌های اضافی: پرتو مشعل، چشم پر درد، ابروانش، دیدگان او، نگاهش (۵).

* توضیح پریش ۲۳ ← ۱- علم نبرد بود و می‌نواهد بر وید آسمان شود با بیابان
 ← کنایه از نبرد بلند بودن ۲- رگ غیرت ← اضافه استغاری ۳- در لاتی
 کارشاهان راجی کرد ← پارادکس (متناقض نما) - (علاقه؛ فخر و بی‌چیزی)

* توضیح پریش ۲۵ ← گزینه ۳ ← استعاره: نسبت دادن گریه و دیدن به ابرو سوار (استعاره و تشبیه) ← حسن تعلیل ← علت ادب گریستن ابرو بر گل‌های سخن، سنبل و نرین به خاطر بدعهدی روزگار
 مراعات نظیر ← سخن و سنبل و نرین

* توضیح پریش ۳۴ ← گزینه ۱ ← پرنده در گزینه ۱ ← انسانی است که تقدیر او را به سوی دام و نابودی می‌کشاند، اما در دیگر گزینه‌ها؛ شهیدان

* توضیح پریش ۳۹ ← ب: توضیح به توافع و فروتنی دارد نه صبر و شکیبایی